

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, juli 2022. godine

PRIJEDLOG

Za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine po skraćenom postupku

Postupajući u smislu odredbi člana 26. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine – prečišćen tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10 i 62/10), predlažemo donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine po skraćenom postupku, obzirom da su u konkretnom slučaju ispunjeni uvjeti iz člana 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07 i 2/08) i člana 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03 i 2/08).

Naime, donošenje predmetnog zakona po skraćenom postupku predloženo je zbog postojanja neodložne potrebe za intervencijom u nekoliko zakonskih odredbi, kako bi postojeće stanje u kazneno-popravnim zavodima u Federaciji BiH u organizacijskom smislu i u pogledu ljudskih resursa bilo normativno uređeno, posebno zbog činjenice da u skladu s članom 9. Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji BiH, poslovi izvršenja krivičnih sankcija spadaju u poslove od posebnog interesa po Federaciju BiH.

Z A K O N
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠENJU KRIVIČNIH SANKCIJA U
FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 44/98, 42/99, 12/09 i 42/11), u članu 122. u stavu (3) na kraju teksta briše se tačka i dodaju riječi: „i posebnog propisa o pravilima unutrašnjeg uređenja kazneno-popravnog zavoda kojeg donosi federalni ministar.“.

Član 2.

U članu 123. st. (3) ,(4) i (5) mijenjaju se i glase:

„Federalni ministar raspisuje i provodi konkurs za izbor direktora i zamjenika direktora kazneno-popravnog zavoda, koje imenuje i razrješava Vlada Federacije na prijedlog federalnog ministra.

Direktor i zamjenik direktora kazneno-popravnog zavoda nisu državni službenici, imenuju se na period od pet godina, a imaju status savjetnika nositelja izvršnih funkcija.

Za direktora i zamjenika direktora kazneno-popravnog zavoda može se imenovati osoba koja ima završen sedmi stepen visokog obrazovanja, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koje se vrjednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon sticanja te spreme.“.

Član 3.

Član 124. mijenja se i glasi:

„Član 124.

Direktor kazneno-popravnog zavoda ima pomoćnike za rukovođenje pojedinim područjima rada.

Pomoćnici iz stava (1) ovog člana nisu državni službenici, a imenuju se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje i provodi direktor kazneno-popravnog zavoda.

Pomoćnike direktora kazneno-popravnog zavoda imenuje i razrješava direktor kazneno-popravnog zavoda na period od pet godina, uz saglasnost federalnog ministra.

Za pomoćnika direktora kazneno-popravnog zavoda može se imenovati osoba koja ima završen sedmi stepen visokog obrazovanja, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koje se vrjednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon sticanja te spreme

Radna mjesta pomoćnika iz stava (1) ovog člana, poslovi koje obavljaju i uvjeti za obavljanje tih poslova utvrđuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kazneno - popravnog zavoda.“.

Član 4.

Član 133. mijenja se i glasi:

„Član 133.

Odredbe Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12), Zakona o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 49/05) i provedbeni propisi doneseni na osnovu tih zakona, shodno se primjenjuju na osobe uposlene u kazneno-popravnim zavodima, osim u pitanjima koja su ovim zakonom drukčije uređena.“.

Član 5.

U članu 232. stav (1) riječi: „Kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa s Odjelom maloljetničkog zatvora za maloljetnike u Zenici i Odjelom u općini Usora”, zamjenjuju se riječima: “Kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa u Zenici”.

U stavu (4) iza riječi: “Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa u Sarajevu” stavlja se tačka, a riječi: „sa odjeljenjima u Ustikolini i općini Pale - Prača“- brišu se.

U stavu (7) iza tačke dodaje se rečenica: “Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa u Tuzli ima poseban odjel za žene.“.

Član 6.

Iza člana 233. dodaje se novi član 233a. koji glasi:

„233a.

Osniva se Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa u Ustikolini.“

Član 7.

Član 234a. mijenja se i glasi:

„234a.

Osniva se Kazneno-popravni zavod za maloljetnike u Orašju s posebnim odjeljenjima za osobe muškog i ženskog spola.

U Kazneno-popravnom zavodu za maloljetnike u Orašju uspostavlja se Odgojno-popravni dom s posebnim odjeljenjima za osobe muškog i ženskog spola.“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

Direktor i zamjenici direktora kazнено- popravnih zavoda zatečeni u mandatu na dan stupanja na snagu ovog zakona, nastavljaju obnašati dužnost do isteka mandata.

Pomoćnici direktora kazнено-popravnih zavoda koji su zatečeni na tim pozicijama s danom stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju obnašati tu dužnost bez javnog konkursa u trajanju mandata iz člana 124. stav (3) ovog zakona.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
Z a k o n a
o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u
Federaciji Bosne i Hercegovine

I. – USTAVNI OSNOV

Ustavnopravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je propisano, da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje Zakona o vršenju funkcije federalne vlasti i člana II.2. prema kojem će Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u Aneksu (Aneks 4. član II. Ljudska prava i fundamentalne slobode),

Kako se ovim zakonom uređuje izvršenje krivičnih sankcija u Federaciji, što predstavlja oblast garantiranja i provedbe ljudskih prava, iz tih razloga navedena ustavna odredba može poslužiti kao ustavni osnov za donošenje ovog zakona, a u skladu s članom IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije, Parlament Federacije nadležan je za donošenje ovog zakona jer se radi o vršenju funkcija federalne vlasti.

II. – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni tekst Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 44/98, 42/99, 12/09 i 42/11) donesen je 1998. godine, dakle prije 24 godine s tim što su određenim izmjenama u 2009. i 2011. godini izvršene intervencije, koje su se u praktičnoj primjeni pokazale neophodnim. Uzimajući u obzir vremenski period u kojem se primjenjuje ovaj zakonski tekst, pokazalo se neophodnim intervenirati u određenim odredbama koje su u ovom momentu veoma značajne s aspekta efikasnosti izvršenja krivičnih sankcija u Federaciji BiH, kao i s aspekta ekonomičnosti u pogledu najbolje iskorištenosti postojećih materijalnih resursa koji su na raspolaganju kazneno-popravnim zavodima u Federaciji BiH, te iskorištenosti postojećih ljudskih resursa. Također, predložene izmjene i dopune zakona posebno se reflektiraju na uređenje stanja u oblasti izvršenja krivičnih sankcija prema maloljetnim izvršiocima krivičnih djela koje Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku prepoznaje kao posebnu kategoriju i utvrđuje posebne uvjete koje moraju zadovoljiti ustanove za ove kategorije izvršilaca krivičnih djela. U tom pogledu uspostava i organizacija Odgojno popravnog doma za maloljetne izvršioce krivičnih djela i maloljetničkog zatvora kao samostalne ustanove je od posebnog značaja za Federaciju BiH, imajući u vidu obim maloljetničke delikvencije u društvu i potrebu za adekvatnim resocijalizacijskim tretmanom. Nadalje, Vlada Bosansko-podrinjskog kantona je usvojila zaključak, broj: 03-02-1865-1/21 od 03.12.2021. godine, kojim je podržala inicijativu da se kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Sarajevo – odjeljenje Ustikolina organizira kao samostalan organ

uprave u Federaciji BiH, tj. kao samostalni kazneno-popravni zavod. U obrazloženju Inicijative koja je podnesena prema Vladi Bosansko-podrinjskog kantona navedeno je da je 2014. godine u Odjeljenju Ustikolina boravila Nezavisna parlamentarna komisija Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH s ciljem utvrđivanja zakonitosti rada u navedenoj ustanovi i uvjetima za izdržavanje kazne zatvora, te su u svom izvještaju naveli da Odjeljenje Ustikolina ima potrebne uvjete da funkcionira kao samostalni organ uprave u Federaciji BiH, odnosno kao samostalni kazneno-popravni zavod.

Nadalje, izmjene i dopune važećeg teksta zakona su predložene i u odredbama kojima se uređuje imenovanje i razrješenje direktora i zamjenika direktora kazneno-popravnih zavoda, kao i pomoćnika direktora. Naime važeće zakonske odredbe su uopćene i njima se propisuje samo da direktore i zamjenike direktora postavlja i razrješava Vlada Federacije BiH na prijedlog federalnog ministra pravde, na mandat od četiri godine, dok pomoćnike direktora postavlja i razrješava direktor uz saglasnost federalnog ministra. Od uvjeta za postavljenje propisano je samo da direktor i zamjenik direktora moraju imati visoku stručnu spremu i pet godina radnog iskustva, dok za pomoćnike direktora nisu propisani uvjeti za obavljanje poslova. Uzevši u obzir navedeno predložena je procedura imenovanja direktora, trajanje mandata i uvjeti za obavljanje tih poslova.

III. – USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Prilikom izrade Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine Federalno ministarstvo pravde je imalo u vidu Uredbu o Uredu Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost s propisima Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 26/20) i Uredbu o postupku usklađivanja zakonodavstva Federacije BiH s pravnom stečevinom Evropske unije („Službene novine Federacije BiH“, broj: 98/16) i u tom smislu je izvršilo analizu evropske pravne stečevine. Nakon detaljne i sveobuhvatne analize, zaključeno je da nisu identificirani izvori evropskog prava s kojima bi se ovaj prijedlog zakona mogao uskladiti.

IV. - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga zakona vrši se intervencija u članu 122. stav (3) Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 44/98, 42/99, 12/09 i 42/11 - u daljnjem tekstu „Zakon“), kojim se važeća odredba dopunjuje riječima „i posebnog propisa o pravilima unutrašnjeg uređenja kazneno-popravnog zavoda kojeg donosi federalni ministar, a što u praksi znači da posebnim propisom može biti uređena uspostava određenih organizacijskih jedinica kazneno-popravnih zavoda zbog specifičnih nadležnosti ovih ustanova, koje su jedinstvene i karakteristične samo za ove ustanove.

Članom 2. Nacrta ovog zakona mijenjaju se st. (3) ,(4) i (5) člana 123. Zakona na način da se precizno propisuje da federalni ministar raspisuje i provodi konkurs za izbor direktora i zamjenika direktora kazneno-popravnog zavoda, te da iste imenuje i razrješava Vlada Federacije na prijedlog federalnog ministra.

Također, se utvrđuje da direktor i zamjenik direktora kazneno-popravnog zavoda nisu državni službenici, obzirom da se imenuju od strane Vlade Federacije BiH, a ne putem konkursne procedure koju provodi Agencija za državnu službu Federacije BiH na period od pet godine čime stječu status savjetnika nosioca izvršnih funkcija.

Nadalje, propisuje se da se za direktora i zamjenika direktora kazneno-popravnog zavoda može imenovati osoba koja ima završen sedmi stepen visokog obrazovanja, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koje se vrjednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon sticanja te spremne, čime se važeća odredba usklađuje s relevantnim propisima iz oblasti obrazovanja.

Članom 3. mijenja se važeći zakonski tekst u članu 124. i propisuje se da direktor kazneno-popravnog zavoda ima pomoćnike za rukovođenje pojedinim područjima rada, te utvrđuje status pomoćnika na način da nisu državni službenici, obzirom da se imenuju na osnovu javnog konkursa koji raspisuje i provodi direktor kazneno-popravnog zavoda, a ne Agencija za državnu službu Federacije BiH. Važeća odredba ne propisuje ni proceduru postavljenja pomoćnika, što praktično znači da se isti postavljaju bez provođenja bilo kakvog natjecanja za izbor, a sam proces postavljenja je zbog uopćene norme potpuno netransparentan.

Nadalje, propisuje se da pomoćnike direktora kazneno-popravnog zavoda imenuje i razrješava direktor kazneno-popravnog zavoda na period od pet godina, uz saglasnost federalnog ministra, te da se za pomoćnika direktora kazneno-popravnog zavoda može imenovati osoba koja ima završen sedmi stepen visokog obrazovanja, odnosno visoko obrazovanje prvog ciklusa (koje se vrjednuje s 240 ECTS bodova) ili drugog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i najmanje pet godina radnog iskustva u struci nakon sticanja te spremne, a radna mjesta pomoćnika, poslovi koje obavljaju i uvjeti za obavljanje tih poslova utvrđuju se pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji kazneno - popravnog zavoda.

Članom 4. mijenja se član 133. i istim se propisuje da se odredbe Zakona o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”,br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06 i 4/12), Zakon o namještenicima u organima državne službe u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj:49/05) i provedbeni propisi doneseni na osnovu tog zakona, shodno se primjenjuju na osobe uposlene u kazneno-popravnim zavodima, osim u pitanjima koja su ovim zakonom drukčije uređena. Ovim članom ispravlja se dugogodišnja nedosljednost Zakona o izvršenju krivičnih sankcija u odnosu na važeće propise kojima se uređuje radno-pravni status uposlenih u organima uprave u Federaciji BiH, jer u važećoj odredbi pozivanje se vrši na Zakon koji je stavljen van snage Zakonom o državnoj službi u Federaciji BiH.

Članom 5. Nacrta zakona vrši se intervencija u članu 232. važećeg teksta i postojeće stanje vezano za kazneno popravne zavode u Zenici i Tuzli se usklađuje sa stvarnim stanjem na terenu, obzirom da je Odjeljenje za maloljetnike osnovano u Kazneno-popravnom zavodu Orašje s kompletnom infrastrukturom koja je neophodna za funkcioniranje zavoda za smještaj maloljetnika, dok odjeljenje za žene već dugo godina funkcionira u okviru kazneno-popravnog zavoda u Tuzli, a u skladu s predloženim zakonskim rješenjem o osnivanju samostalnog zavoda u Ustikolini vrši se intervencija u ovom članu radi brisanja Odjeljenja Ustikolina iz Kazneno-popravnog zavoda u Sarajevu.

Članom 6. Nacrta zakona u važeći tekst inkorporira se nova odredba kojom se osniva Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa u Ustikolini.

Član 7. Nacrta zakona intervenira u članu 234a. na način da se osniva se Kazneno-popravni zavod za maloljetnike u Orašju s posebnim odjeljenjima za osobe muškog i ženskog spola i u okviru istog uspostavlja se Odgojno-popravni dom s posebnim odjeljenjima za osobe muškog i ženskog spola. Uspostava maloljetničkog zatvora i odgojno popravnog doma prati zakonske obaveze za uspostavu posebnih zavoda za smještaj maloljetnih izvršilaca krivičnih djela, s posebnim akcentom na razdvajanju izvršenja kazne maloljetničkog zatvora i odgojne mjere upućivanja u odgojno-popravni dom, kao posebne sankcije kojom se institucionalno reagira na poremećeno ponašanje maloljetnika i uspostavlja poseban tretman.

Članom 8. Nacrta zakona rješava se status direktora, zamjenika, direktora i pomoćnika direktora zatečenih u mandatu u vrijeme stupanja na snagu zakona.

V. - FINANSIJSKA SREDSTVA

Finansijska procjena uticaja ovog zakona po Budžet Federacije Bosne i Hercegovine iskazana je u skladu s Pravilnikom o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona i drugih propisa i akata planiranja na budžet („Službene novine Federacije BiH“ broj: 24/16 i 15/18) i u skladu s istim obrađivač daje Izjavu o fiskalnoj procjeni.